

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 67g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 84
alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova
nr. 174 din 8 noiembrie 2018

*(sanționarea întreruperii nemotivate a activității furnizorului de servicii
media sau a distribuitorului de servicii media)*

CHIȘINĂU
2 septembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Dumitru Avornic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 10 martie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 2 septembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 8 noiembrie 2018, ridicată de dl avocat Dumitru Barbăscumpă, în interesele SRL „SG Media M1”, în dosarul nr. 3-219/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de dna judecătoare Liudmila Holevițaia de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Prin Decizia nr. 315 din 21 octombrie 2022, Consiliul Audiovizualului a luat act de rezultatele controlului asupra activității furnizorului de servicii media audiovizuale SRL „SG Media M1” (în continuare, *SG Media M1*) și a sancționat furnizorul cu o amendă în valoare de 25 000 de lei pentru încălcarea prevederilor articolului 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale.

4. La 27 ianuarie 2023, *SG Media M1* a contestat Decizia respectivă în fața Judecătoriei Chișinău, solicitând anularea acesteia.

5. La 20 februarie 2025, dl avocat Dumitru Barbăscumpă a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale.

6. Printr-o încheiere din aceeași zi, Judecătoria Chișinău a admis excepția de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

7. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 9 Principiile fundamentale privind proprietatea

„(1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.
(2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.
(3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

[...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

8. Prevederile relevante ale Codului serviciilor media audiovizuale, adoptat prin Legea nr. 174 din 8 noiembrie 2018, sunt următoarele:

Articolul 84 Sanctiuni

„ [...]

(7) Se sancționează cu amendă de la 15000 de lei la 20000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări:

[...]

e) întreruperea nemotivată a activității furnizorului de servicii media sau a distribuitorului de servicii media pentru o perioadă mai mare de 10 zile ori pentru mai mult de 30 de zile intermitente pe parcursul unui an calendaristic;

[...]”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

9. Autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că libera inițiativă economică, garantată de articolul 9 din Constituție, presupune dreptul proprietarului de a adopta decizii în orice problemă privind acțiunile sau inacțiunile sale economice în raport cu bunurile care formează obiectul proprietății lui.

10. Din această perspectivă, potrivit articolelor 1 și 8 din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845 din 3 ianuarie 1992, statul le asigură tuturor întreprinderilor condiții juridice și economice egale de gospodărire și le garantează respectarea drepturilor și intereselor legitime. Pe baza acestor prevederi, antreprenorul își desfășoară activitatea pe propriul risc pentru a-și asigura o sursă de venit.

11. În viziunea autorului sesizării, în situația în care din considerente ce nu depind de persoana sa, furnizorul de servicii își suspendă activitatea, acesta este lipsit de o sursă de venit și trebuie să-și asume cheltuieli suplimentare. Astfel, sancționarea acestuia pentru întreruperea activității sale vine în contradicție cu principiul liberei inițiative economice, care ar presupune inclusiv dreptul agentului economic de a nu-și desfășura activitatea atunci când apar impedimente obiective în această privință. Ingerința în exercițiul dreptului de proprietate trebuie să urmărească cel puțin unul din scopurile legitime consacrate la articolul 54 alin. (2) din Constituție.

12. În concluzie, autorul excepției afirmă că dispozițiile contestate contravin articolelor 4, 7, 9, 26, 46, și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

13. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

14. În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Codul serviciilor media audiovizuale, ține de competența Curții Constituționale.

15. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de avocatul unei părți în proces. Astfel, sesizarea este formulată de către subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

16. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale care stabilește că „se sancționează cu amendă de la 15 000 de lei la 20 000 de lei furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media care au comis următoarele încălcări: întreruperea nemotivată a activității furnizorului de servicii media sau a distribuitorului de servicii media pentru o perioadă mai mare de 10 zile ori pentru mai mult de 30 de zile intermitente pe parcursul unui an calendaristic”. Aceste prevederi nu au mai făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

17. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează o cerere de contestare a unei decizii a Consiliului Audiovizualului privind sancționarea cu amendă a unui furnizor de servicii media (a se vedea §§ 3-4 de mai sus). Prin urmare, Curtea admite că instanța de judecată ar putea aplica prevederile criticate la examinarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

18. Curtea notează că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența unui drept fundamental. Astfel, Curtea va analiza, prin prisma argumentelor autorului sesizării, dacă prevederile contestate reprezintă o ingerință într-un drept fundamental (DCC nr. 83 din 17 iunie 2022, § 20; DCC nr. 78 din 4 iulie 2024, § 25).

19. Autorul excepției susține că prevederile contestate contravin articolelor 4 (*drepturile și libertățile omului*), 7 (*Constituția, Legea Supremă*), 9 (*principiile fundamentale privind proprietatea*), 26 (*dreptul la apărare*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

20. Referitor la articolele 4, 7 și 54 din Constituție, Curtea subliniază că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul sesizării trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturile garantate de Constituție (DCC nr. 195 din 21 decembrie 2023, § 25; HCC nr. 8 din 5 aprilie 2022, § 26).

21. Curtea reține ca nefondate argumentele autorului sesizării referitor la încălcarea articolului 26 din Constituție, pentru că articolul 84 alin. (15) din Codul serviciilor media audiovizuale stabilește că deciziile Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii pot fi atacate în instanța de judecată de către furnizorul de servicii media sancționat sau de către distribuitorul de servicii media sancționat. Astfel, o decizie prin care s-a aplicat o amendă furnizorului de servicii media poate fi supusă unui control judecătoresc, cu toate garanțiile pe care le oferă legislația pertinentă, inclusiv Codul administrativ (DCC nr. 149 din 29 noiembrie 2018, § 23).

22. Autorul sesizării pretinde că norma contestată îi încalcă dreptul de proprietate și dreptul la liberă inițiativă economică. De asemenea, el susține că aplicarea de sancțiuni pecuniare în caz de încetare din motive obiective a

activității de furnizor de servicii media sau de distribuitor de servicii media reprezentă o ingerință nejustificată în activitatea sa.

23. Curtea reține că legislatorul deține prerogativa constituțională de a reglementa prin lege organică „regimul juridic general al proprietății” (a se vedea articolul 72 alin. (3) lit. i) din Constituție), „garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății” (articolul 127 alin. (2)) și „trebuie să asigure [...] libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție” (articolul 126 alin. (2) lit. b) din Constituție). Prin urmare, reglementarea în Codul serviciilor media audiovizuale a modului de prestare a serviciilor media audiovizuale, inclusiv sancționarea furnizorilor/distribuitorilor de servicii media care încalcă dispozițiile legale, se încadrează în competența constituțională a legislatorului.

24. De asemenea, Curtea notează că textul contestat nu are ca destinatar publicul larg, ci doar furnizorul/distribuitorul de servicii media, care desfășoară o activitate pe baza și în limitele unei licențe de emisie sau, după caz, a unei autorizații de retransmisiune eliberate de Consiliul Audiovizualului (a se vedea articolele 24 alin. (4) și 53 alin. (3) din Codul serviciilor media audiovizuale). În acest context, Curtea observă că condițiile de obținere a licenței de emisie sau, după caz, a unei autorizații de retransmisiune, precum și condițiile activității pe baza acestora, sunt reglementate de Codul serviciilor media audiovizuale. Astfel, furnizorul de servicii media este pe deplin conștient atât de condițiile în care trebuie desfășurată activitatea în discuție, cât și de consecințele unei eventuale întreruperi nemotivate a activității sale în calitate de furnizor de servicii media pentru o perioadă mai mare de 10 zile ori pentru mai mult de 30 de zile intermitente pe parcursul unui an calendaristic, reguli care erau în vigoare la data obținerii licenței și pe care le-a acceptat. Curtea subliniază că dreptul de proprietate nu este un drept absolut, iar norma contestată urmărește un scop legitim, *i.e.* buna desfășurare a programelor televizate, care poate fi subsumat scopului legitim al protecției drepturilor consumatorilor de servicii televizate.

25. Curtea nu poate reține argumentele sesizării în capătul său care pretinde că prevederile contestate ar permite sancționarea întreruperii activității în cazul în care întreruperea este determinată de împrejurări obiective, care nu depind de voința furnizorului de servicii media sau a distribuitorului de servicii media. Aceste argumente sunt combătute de prevederile contestate care sancționează doar furnizorul/distribuitorul care: (i) își întrerupe nemotivat activitatea; și (ii) întreruperea are loc pentru o perioadă mai mare de 10 zile sau de 30 de zile intermitente pe parcursul unui an calendaristic. Norma contestată nu prevede sancționarea furnizorului sau a distribuitorului care întrerupe în mod motivat prestarea serviciilor media.

26. Cu referire la capătul sesizării care pretinde că articolul 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale ar permite sancționarea în mod arbitrar a furnizorului de servicii media, Curtea reiterează că nu deține competența să se pronunțe cu privire la aspectele ce țin de aplicarea prevederilor contestate în cauza în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate (DCC nr. 41 din 4 aprilie 2023, § 47).

27. În această cauză, Curtea se limitează la a observa că Codul serviciilor media audiovizuale prevede o scală a sancțiunii, adică o marjă în interiorul

căreia poate fi stabilită sancțiunea, aceasta trebuind individualizată potrivit gravității încălcării comise. Curtea nu poate proceda la o analiză a proporționalității sancțiunii într-un caz concret, pentru că această competență îi aparține instanței în fața căreia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

28. Totodată, Curtea observă că autorul excepției pune în discuție coroborarea prevederilor contestate cu articolele 1 și 8 din Legea cu privire la antreprenariat și întreprinderi nr. 845 din 3 ianuarie 1992. Din această perspectivă, Curtea reiterează că examinarea constituționalității unei prevederi legale are în vedere compatibilitatea acesteia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, nu compararea acestora cu prevederile cuprinse în același act normativ sau în acte normative diferite și emiterea unei concluzii care ar rezulta din comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Astfel, o pretinsă incompatibilitate între două sau mai multe norme infraconstituționale cuprinse în acte normative distincte sau în același act normativ nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de interpretare și de aplicare a legii, a cărei rezolvare le revine instanțelor de judecată (a se vedea DCC nr. 86 din 25 iulie 2024, § 27; DCC nr. 98 din 1 august 2024, § 25).

29. Așadar, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) lit. (d) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 84 alin. (7) lit. e) din Codul serviciilor media audiovizuale, ridicată de dl avocat Dumitru Barbăscumpă, în interesele SRL „SG Media M1”, în dosarul nr. 3-219/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 2 septembrie 2025

DCC nr. 124

Dosarul nr. 67g/2025